

Stadsmuur in het museum?

Afstudeerproject Archeologisch Museum

De opgave

De oudste stad van Nederland heeft geen archeologisch museum. Dit onthutsende feit is het begin geweest voor een eigen formulering van een afstudeeropdracht van studenten architectuur aan de Hogeschool Zuyd. De opdracht was het ontwerpen van een archeologisch museum in een gebied in Maastricht aan de havenkom 't Bassin.

Het kader

De afstudeergroep architectuur 2002 bestaat uit zes studenten die in groepen van twee gewerkt hebben aan deze opgave. Erik Moedersheim, Erik Cremers, Noud Paes, Bas van der Pol en Maurice Borgignons en Ria Mulders, hebben onafhankelijk van elkaar drie verschillende interpretaties ontwikkeld over de opgave.

Er moet hierbij worden vermeld dat het gaat om een ontwerp van studenten die de eerste fase tot ontwerper afronden, in tegenstelling tot ontwerpen van afstuderenden aan de Academie van Bouwkunst of TU die volwaardig architect zijn.

Tentoonstelling

De actualiteit en de behoefte aan discussie over de opgave is voor de lokale politiek niet onopgemerkt gebleven. Er is met medewerking van de gemeente een presentatie geweest en een aansluitende tentoonstelling geopend met deze drie visies, die duurde van 27 juni tot en met 11 juli.

De locatie

Het betreft een gebied met een aantal vervallen industriële gebouwen met karakteristieke vormen voor de tijd waarin ze gebouwd zijn. Het gaat hier om gebouwen die onderdeel zijn van de oudste industriële activiteiten in Nederland. De binnenhaven 't Bassin (1826) is daarvan de kiemcel geweest.

De aanleg daarvan was mogelijk binnen de vesting Maastricht op een terrein van boomgaarden en bouwvallen van onder andere de Nieuwe Biesen, een vestiging van de Duitse Orde, en het klooster van de Antonieten. Het is een locatie aan de belangrijkste weg vanaf de Markt naar het noorden, naar Den Bosch, de Boschstraat met de Boschpoort. Na het opheffen van de vesting (1867) zijn er over de vestingwerken heen verschillende industriële gebouwen gebouwd, waarvan de gebouwen op de locatie een voorbeeld zijn.

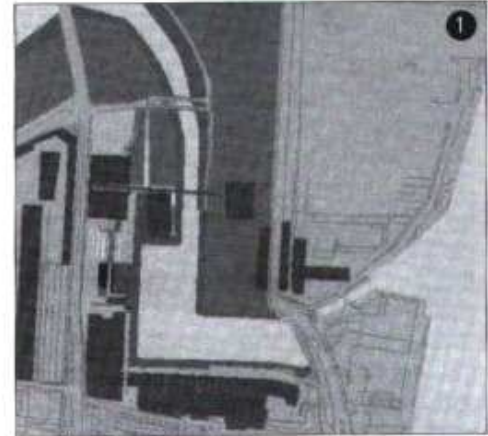
De visie

Wij hebben gemeend hier na een onderzoek met medewerking van de Archeologische Dienst en het LGOG, een brede integratie te verwezenlijken van historie, nu en toekomst. Een doorsnede van de verschillende tijdlagen is het uitgangspunt: Je kunt pas waarderen wat er in de toekomst gebeurt, als je het verleden kunt zien en het heden kunt begrijpen.

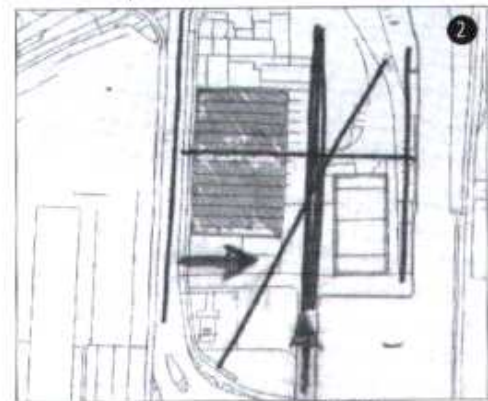
Het ontwerp

Deze visie uit zich in het terugbrengen van historisch elementen en het oplossen van knelpunten van de huidige situatie met het oog op de toekomst.

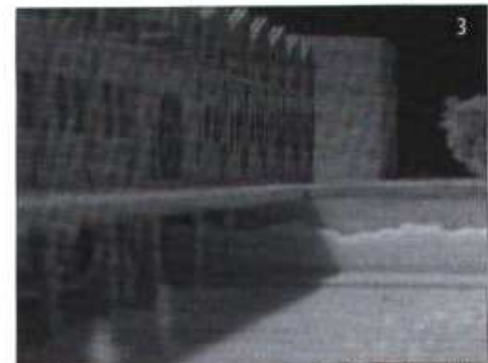
Op de historisch elementen gaan we hier dieper in: de stadsmuur komt in ons ontwerp terug op een prominente plaats. Het is de verbinding tussen de zicht-assen van de Boschstraat, de opening tussen de historische gebouwen van de Timmerfabriek en de drie Ketelhuizen en het kanaal naar de Zuid-Willemsvaart. Uit onderzoek is gebleken dat de stadsmuur, een deel van de tweede omwalling, precies onder het midden van de Timmerfabriek ligt, waar het archeologisch museum wordt gevestigd. Het is hiermee de enige en belangrijkste indicatie van de ingang van het museum en loopt vanuit de

Afb. 1 De positie van de stadsmuur in het ontwerp.

Afb.2 Verbinding tussen alle noord-zuid richtingen

Afb.3 Maquette van de oude Timmerfabriek. Het plan behelst o.a. het in zicht brengen van de oude stadsmuur, zowel in het gebouw, als aan de oostzijde ervan.

Timmerfabriek, langs de Ketelhuizen, met een nieuwe brug over het kanaal naar de overkant. Het is het meest beeldbepalende element in onze omgeving en krijgt daarmee de functie als eye-catcher.

Maurice Borgignons & Ria Mulders, 28 juni 2002

Hogeschool Zuyd
FACULTEIT TECHNIK
SECTOR BOUWKUNDE
DIFFERENTIATIE ARCHITECTUUR
(c) Maurice Borgignons & Ria Mulders